

Yliopistoasetus 115/1998

Annettu Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 1998

Opetusministerin esittelystä säädetään 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) ja yliopistolain voimaannpanosta samana päivänä annetun lain (646/1997) nojalla:

1 LUKU HALLINTO

1 § Kansleri

Yliopistolain (645/1997) 10 §:ssä mainittujen Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin kanslerien lisäksi Helsingin kauppakorkeakoululla, Tampereen yliopistolla ja Turun yliopistolla on kansleri.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, kanslerin tehtävänä on nimittää yliopiston professorin ja apulaisprofessorin virkaan sekä nimittää dosentit. Kansleri myöntää myös luvan promootioiden järjestämiseen.

Kanslerin ollessa estynyt tai kanslerin tehtävän ollessa avoinna kanslerin tehtäviä hoitaa rehtori.

2 § Hallituksen tehtävät

Sen lisäksi, mitä yliopistolain 11 §:n 1 momentissa säädetään, hallituksen tehtävänä on:

- 1) määrätä ehdollepanoviranomainen professorin ja apulaisprofessorin viran täyttämistä varten;
- 2) nimittää professorin ja apulaisprofessorin virkaan, jollei 1 §:stä muuta johdu; sekä
- 3) päättää yliopistoon otettavien opiskelijoiden määrästä.

Hallituksen muista tehtävistä määrätään johtosäännössä.

3 § Rehtori

Rehtori käyttää yliopiston puhevaltaa viranomaisissa ja tuomioistuimissa sekä edustaa muutenkin yliopistoa. Rehtorilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa yliopiston kaikkien hallintoelinten kokouksissa.

Rehtori voi saattaa hallituksen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi toimivaltaansa kuuluvan asian, joka on yliopiston kannalta laajakantoinen tai periaatteellisesti tärkeä.

Rehtoriksi valittu on määräaikaisessa virkasuhteessa yliopistoon. Henkilö, joka on opettajana samassa yliopistossa, jonka rehtoriksi hänet on valittu, on vapautettu toimikautensa ajaksi virkaansa kuuluvista tehtävistä.

4 § Vararehtori

Vararehtorin kelpoisuudesta, valinnasta ja tehtävistä määrätään johtosäännössä.

5 § Yksikön johtaja

Sen lisäksi, mitä yliopistolain 15 §:n 2 momentissa säädetään, Helsingin kauppakorkeakoulun, Svenska handelshögskolanin, Turun kauppakorkeakoulun, Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia, Taideteollisen korkeakoulun ja Teatterikorkeakoulun yliopistolain 15 §:n 1 momentissa tarkoitetun yksikön johtajaksi voidaan valita myös yliopiston yliassistentin tai lehtorin virkaan nimitetty.

6 § Asioiden käsittely

Yliopistossa asiat ratkaistaan esittelystä, jollei johtosäännössä toisin määrätä.

2 LUKU HENKILÖSTÖ

7 §

Professorin ja apulaisprofessorin nimittäminen virkasuhteeseen

Kansleri tai, jollei yliopistossa ole kansleria, hallitus nimittää professoriksi ja apulaisprofessoriksi valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n 1 momentin nojalla yli kaksi vuotta kestävään virkasuhteeseen. Kelpoisuuden toteamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä korkeakoulun professorin ja apulaisprofessorin viran täyttämistä annetussa laissa (856/1991) ja asetuksessa (1581/1991) säädetään asiantuntijoista.

Nimittäjästä ja nimitysmenettelystä enintään kahden vuoden pituiseen virkasuhteeseen määrätään johtosäännössä.

8 §

Dosentit

Dosentiksi voidaan hakemuksesta nimittää henkilö, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön ja hyvä opetustaito.

Hakijan tieteellisestä tai taiteellisesta pätevydestä on hankittava lausunto vähintään kahdelta asiantuntijalta, jollei lausunnon hankkimista pidetä erityisestä syystä tarpeettomana.

Hakijan on annettava julkinen opetusnäyte, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana.

9 §

Virat, joihin nimitetään määrääjäksi

Yliassistentin, assistentin ja apulaisopettajan virat täytetään määrääjäksi enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

10 §

Ulkomaalaiselle tarkoitettu lehtorin virka

Ulkomaalaiselle tarkoitettu kielen tai kirjallisuuden lehtorin virka voidaan täyttää sitä haettavaksi julistamatta.

3 LUKU

OPETUS JA OPISKELIJAT

11 §

Lukuvuosi

Yliopiston lukuvuosi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Opetusta annetaan yliopiston määrääminä ajanjaksoina. Opetus on järjestettävä siten, että opiskelijat voivat harjoittaa opintoja tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja tehokkaasti.

12 §

(14.7.2005/560)

12 § on kumottu A:lla 14.7.2005/560.

13 §

Opiskeluoikeus

Opiskeluoikeutta on haettava yliopiston määräämällä tavalla.

Opiskelijavalintaan tyytymätön hakija voi pyytää siihen kirjallisesti oikaisua yliopistolta 14 päivän kuluessa valinnan tuloksen julkistamisesta. Tuloksia julkistettaessa on ilmoitettava, miten hakija voi saada tiedon valinnassa noudatettujen perusteiden soveltamisesta häneen sekä miten valintaan voi pyytää oikaisua. Valinnan tulosta ei saa oikaisupyynnön johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Tarkempia määräyksiä oikaisumenettelystä annetaan johtosäännöllä.

13 a §

(29.1.1999/75)

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Opiskelijaksi hyväksytyn on hyväksymisilmoituksessa mainittavan määrääjän kuluessa ilmoitettava yliopistolle opiskelupaikan vastaanottamisesta. Jollei opiskelijaksi hyväksyty tee ilmoitusta määrääjässä, hän menettää opiskelupaikkansa.

Henkilön, joka on hyväksytty useampaan kuin yhteen korkea- koulututkintoon johtavaan koulutukseen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, tulee tehdä ilmoitus vain siihen koulutukseen, jossa hän ottaa vastaan opiskelupaikan. Yliopiston on viipymättä merkittävä tieto opiskelupaikan vastaanottamisesta yliopistojen hakija- ja opinto-oikeusrekisteriin.

14 §

(14.7.2005/560)

14 § on kumottu A:lla 14.7.2005/560.

15 §

Täydennyskoulutus ja avoin yliopisto-opetus

Täydennyskoulutukseen sekä avoimena yliopisto-opetuksena annettavaan opetukseen osallistuvien valintaperusteista ja valinnasta sekä sitä koskevasta oikaisumenettelystä määrätään johtosäännössä.

4 LUKU

OPINTOSUORITUKSET, OIKEUSTURVA JA KURINPITO

16 §

Opintosuoritus ja opiskelijan tiedonsaantioikeus

Tässä asetuksessa tarkoitetaan opintosuorituksella väitöskirjaa, lisensiaatintutkimusta, syventäviin opintoihin kuuluvaa tutkielmaa sekä sellaista kirjallista tai suullista kuulustelua, esitelmää taikka taiteellista tai muuta suoritusta, joka sisältyy yliopiston opetussuunnitelmiin.

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Hänelle on varattava tilaisuus tutustua arvosteltuun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen. Kirjalliset ja muulla tavoin tallennetut opintosuoritukset on säilytettävä vähintään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

17 §

Opintosuorituksen arvostelun oikaiseminen

Muun opintosuorituksensa kuin väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelun suorittaneelta opettajalta ja syventäviin opintoihin kuuluvan tutkielman tai muun vastaavan opintosuorituksen arvostelusta kirjallisesti yliopiston määräämältä hallintoelimeltä.

Oikaisupyynnö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, josta opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi saattaa asian tutkintolautakunnan tai yliopiston määräämän hallintoelimen käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

18 §

Väitöskirjan ja lisensiaatintutkimuksen arvostelu ja sitä koskeva oikaisupyynnö

Väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen esitarkastajan, tarkastajan ja vastaväittäjän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain (434/2003) 27 ja 28 §:ssä säädetään. (14.7.2005/560)

Ennen 1 momentissa tarkoitettun opintosuorituksen arvostelua tekijälle on varattava tilaisuus vastineen antamiseen esitarkastajan, tarkastajan tai vastaväittäjän lausunnosta.

Asianosainen voi tehdä yliopiston määräämälle hallintoelimelle oikaisupyynnön 1 momentissa tarkoitettun opintosuorituksen arvostelusta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

19 §

Tutkintolautakunta

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuja opintosuorituksia koskevien oikaisupyynnöjen käsittelyä varten yliopistossa voi olla yksi tai useampi tutkintolautakunta. Tutkintolautakunta voidaan

määrätä yksittäistä asiaa varten tai enintään kolmen vuoden toimikaudeksi.

Tutkintolautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja muita jäseniä, joilla kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä tulee olla professori tai apulaisprofessori. Muista jäsenistä vähintään puolet tulee olla yliopiston opettajia ja vähintään yhden opiskelija. Puheenjohtajan ja muut jäsenet samoin kuin varajäsenet määrää yliopisto.

20 § Kurinpito

Yliopistolain 19 §:ssä tarkoitetusta opetus- tai tutkimustoimintaan kohdistuvasta rikkomuksesta opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää yliopiston rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus.

Ennen asian käsittelyä on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä rikkomuksesta häntä syytetään, sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

5 LUKU ERITYISSÄÄNNÖKSET HELSINGIN YLIOPISTOSTA

21 § Kanslerin tehtävät

Sen lisäksi, mitä 1 §:n 2 momentissa säädetään, Helsingin yliopiston kanslerin tehtävänä on nimittää yliopiston erillisten laitosten johtajat ja hallintojohtaja.

22 § (13.2.2003/105) Vaalikollegio

Helsingin yliopiston vaalikollegiossa on 130 jäsentä. Vaalikollegiosta voidaan käyttää myös nimitystä yliopiston kollegio.

Vaalikollegion jäsenistä 50 valitaan yliopiston virkaan nimitettyjen professorien keskuudesta, 40 muiden opettajien ja tutkijoiden sekä muun henkilöstön keskuudesta sekä 40 opiskelijoiden keskuudesta siten, että kussakin näistä ryhmistä

on vähintään yksi jäsen jokaisesta tiedekunnasta.

Yliopistolain 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun tiedekunnan tiedekuntaneuvosto nimeää osuutensa mukaiset jäsenet vaalikollegioon henkilöryhmittäin kuhunkin ryhmään kuuluvien tiedekuntaneuvoston jäsenten ehdotuksesta. Yliopistolain 14 §:n 3 momentissa tarkoitetun erillisen laitoksen johtokunta sekä Helsingin yliopiston hallintovirasto nimeävät osuuksiensa mukaiset jäsenet vaalikollegioon henkilöstöään kuultuaan.

Helsingin yliopiston konsistori päättää 3 momentissa tarkoitettujen osuuksien jäsenmäärän.

Vaalikollegion toimikausi alkaa ja päättyy samaan aikaan kuin yliopistolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen monijäsenisten hallintoelinten toimikausi.

23 § Ruotsinkielinen opetus

Yliopistolain 23 §:ssä tarkoitettuja professorin virkoja ruotsinkielistä opetusta varten on eri aloilla vähintään seuraavasti:

- 1) oikeustiede kolme;
- 2) lääketiede kahdeksan;
- 3) humanistiset tieteet neljä;
- 4) matemaattis-luonnontieteelliset tieteet kuusi;
- 5) kasvatustieteet yksi;
- 6) valtiotieteet kolme; sekä
- 7) maatalous-metsätieteet kaksi.

24 § Svenska social- och kommunalhögskolan

Svenska social- och kommunalhögskolanin, jäljempänä yksikön, tehtävänä on antaa yhteiskuntatieteiden, erityisesti julkisen hallinnon, journalistiikan sekä sosiaalityön tieteellistä ja ammatillista opetusta sekä harjoittaa näiden alojen tieteellistä tutkimusta. Yksikössä tutkintonsa suorittaneella on oikeus jatkaa opintojaan Helsingin yliopistossa valtiotieteiden maisterin tutkintoa varten.

Yksikössä on monijäseninen hallintoelin ja rehtori. Hallintoelimen kokoonpanosta on

soveltuvin osin voimassa, mitä yliopistolain 12 §:ssä säädetään. Rehtorin tulee olla yksikön opettajan virkaan nimitetty henkilö.

Hallintoelimen ja rehtorin valitsemisesta ja toimikaudesta määrätään johtosäännössä. Johtosäännössä voidaan määrätä, että hallintoelimeen kuuluu yliopiston määräämä jäsen.

Yksikön monijäseninen hallintoelin hyväksyy yksikköä koskevat johtosäännöt, tekee ehdotuksen yksikön toiminta- ja taloussuunnitelmaksi sekä päättää määrärahojen jakamisen perusteista, yksikön virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta, yksikköön otettavien opiskelijoiden määrästä ja valintaperusteista. Rehtori nimittää tai ottaa yksikön henkilökunnan, jollei 1 §:n 2 momentista muuta johdu, ja ottaa opiskelijat. Hallintoelimen ja rehtorin muista tehtävistä määrätään johtosäännössä.

Rehtorilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa yliopiston konsistorin kokouksessa. Yliopisto määrää johtosäännössä yksikön muusta osallistumisesta yliopiston hallintoelinten toimintaan.

Yksiköllä on oikeus ottaa vastaan lahjoitus- ja testamenttivaroja. Yksikkö toimii maksupisteenä yliopiston tiliorganisaatiossa.

25 § Kansalliskirjasto

Helsingin yliopiston kirjaston tehtävänä on sen lisäksi, mitä laissa säädetään, toimia tieteellisten kirjastojen valtakunnallisena palvelu- ja kehittämissyksikkönä sekä huolehtia alan kotimaisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan edistämisestä. Kirjasto vastaa omalla toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön ja muiden kansallisten kokoelmien ylläpidosta sekä niihin liittyvästä tiedonvälityksestä ja tietopalvelusta.

26 § Valtiokalenteri

Helsingin yliopisto vastaa Suomen valtiokalenterin julkaisemisesta. Yliopistolla on oikeus saada valtion viranomaisilta

valtiokalenteria varten tarvittavat tiedot maksutta.

6 LUKU ERITYISSÄÄNNÖKSET ÅBO AKADEMISTA

27 § Kanslerin tehtävät

Sen lisäksi, mitä 1 §:n 2 momentissa säädetään, kanslerin tehtävänä on nimittää Åbo Akademin hallintojohtaja.

28 § Österbottens högskola

Österbottens högskolan monijäsenisen hallintoelimen kokoonpanon osalta on soveltuvin osin voimassa, mitä yliopistolain 12 §:ssä säädetään. Hallintoelimen puheenjohtajana toimii Österbottens högskolan rehtori.

Hallintoelimen ja rehtorin valinnasta sekä tehtävistä määrätään johtosäännössä.

7 LUKU ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

29 § Lahjoitus- ja testamenttivarat

Yliopistolle lahjoitetut ja testamentatut, yliopiston hoidossa olevien rahastojen varat, pidetään erillään muista valtion varoista. Rahastojen varat on sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla.

30 § (6.11.1998/799) Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulussa on johtava rehtori, joka vastaa koulun toiminnasta.

Yliopisto voi määrätä harjoittelukoulun opettajien keskuudesta yhden tai useampia rehtoreita, apulaisrehtoreita ja vararehtoreita, jotka hoitavat johtosäännöllä määrättäviä tehtäviä.

Harjoittelukoulun hallinnosta ja toiminnasta määrätään tarkemmin johtosäännössä.

31 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

MUUTOSSÄÄDÖSTEN VOIMAANTULO JA SOVELTAMINEN:

6.11.1998/799:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olevat harjoittelukoulujen johtosäännöt ovat edelleen voimassa siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa perusopetuslain (628/1998), lukiolain (629/1998) tai niiden nojalla annettujen säädösten kanssa, kunnes uudet johtosäännöt annetaan.

Harjoittelukouluasetuksen (336/1985) nojalla määrätyt vararehtorit, kouluasteen rehtorit ja kouluasteen vararehtorit hoitavat tehtäviään toimikautiensa loppuun, jollei yliopisto toisin päättä.

Päätökset, joilla opetusministeriö on harjoittelukouluasetuksen nojalla oikeuttanut koulun poikkeamaan peruskoulua ja lukiota koskevista säännöksistä tietyksi ajaksi, ovat voimassa määräajan päättymiseen perusopetusta, esiopetusta ja lukiokoulutusta koskevana.

29.1.1999/75:

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä helmikuuta 1999.

13.2.2003/105:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Ensimmäisen tämän asetuksen mukaan valitun vaalikollegion toimikausi alkaa 1 päivänä maaliskuuta 2003 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2003.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

14.7.2005/560:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.